

กรมประชาสัมพันธ์	
รับที่.....	31814
วันที่.....	10 ส.ค. 2550

14.41

ที่ นร 1011 / 320

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กทม. 10300

8 สิงหาคม 2550

เรื่อง การรณรงค์ออกเสียงลงประชามติ

①เรียน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสาร 50 ประเด็นเด่นของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช....

ด้วยคณะทำงานประสานงานเกี่ยวกับประสานการทำงานฝ่ายส่วนราชการ ในคณะกรรมการการ
วิสามัญเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและประชาสัมพันธ์ ได้ขอความร่วมมือจากส่วนราชการในการเผยแพร่
สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่และรณรงค์ให้ข้าราชการไปออกเสียงลงประชามติในวันอาทิตย์ที่
19 สิงหาคม 2550

สำนักงาน ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลพิจารณาเห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็น
เรื่องสำคัญต่อระบบการปกครองและการบริหารงานของประเทศ ข้าราชการเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญใน
การบริหารประเทศ หากข้าราชการในสังกัดของท่านได้ช่วยกันไปออกเสียงลงประชามติในครั้งนี้แล้ว ก็
เป็นตัวอย่างให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการลงประชามติในครั้งนี้อย่างยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความร่วมมือในการเผยแพร่สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่
และสนับสนุนให้ข้าราชการไปร่วมการออกเสียงลงประชามติด้วย จะขอบคุณมาก

②เรียน รปส. (นางจันทิมา)

เห็นสมควรแจ้งเวียนให้ข้าราชการ/ลูกจ้าง
และเจ้าพนักงานได้ทราบทั่วกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

(Signature)
(นางทัศนีย์ ไตรอรุณ)

สนก.
10 ส.ค. 50

สำนักมาตรฐานวินัย

โทร. 0 2547 1631

โทรสาร 0 2547 1630

ขอแสดงความนับถือ

(Signature)

(นางสาวทัศนีย์ ธรรมสิทธิ์)

รองเลขาธิการ ก.พ.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.

④ ที่ นร 0201.01/ว 2054

③ - เห็นชอบ

- ดำเนินการตามเสนอ

(Signature)
(นางจันทิมา เชยสงวน)

รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

14 ส.ค. 2550

เรียน ผอ.สำนัก, ผอ.กอง และหัวหน้าหน่วยงาน
เพื่อโปรดทราบ

(Signature)
(นางทัศนีย์ ไตรอรุณ)

ลกน.

15 ส.ค. 50

รปส. (นางจันทิมา เชยสงวน) 31814 14 ส.ค. 2550

๕๐ ประเด็นเด่น

ของ

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ....

เปรียบเทียบกับ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๕๐ ประเด็นของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ....

เปรียบเทียบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๔๐	เหตุผล
*๑	๒๘ วรรคสาม	สิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่รัฐธรรมนูญได้รับรองและคุ้มครองไว้มีผลทันทีแม้จะยังไม่มีการออกกฎหมายก็ตาม	ใช้คำว่า “ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ซึ่งทำให้มีการตีความว่า สิทธิและเสรีภาพของประชาชนจะมีได้สมบูรณ์ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายบัญญัติไว้แล้วเท่านั้น	เพื่อให้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนมีผลได้รับความคุ้มครองทันที ไม่ให้รัฐบาลใช้วิธีการชะลอออกกฎหมายลูกเพื่อกีดกันในการให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพ
*๒	๓๐	ส่งเสริมความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชาย มากกว่าเดิมโดยกำหนดไว้ในบทบัญญัติต่าง ๆ เช่น ในการจัดทำบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองในการเลือกตั้ง ส.ส. แบบสัดส่วน ในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ เป็นต้น	กำหนดไว้เพียงหลักกว้าง ๆ ในมาตรา ๓๐ เท่านั้น	สตรีจะได้รับการส่งเสริมบทบาทในด้านต่าง ๆ มากขึ้น
๓	๓๕	คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจากการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ	ไม่ได้คุ้มครองครอบคลุมไปถึงการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในข้อมูลส่วนบุคคล	ประชาชนจะได้รับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลครอบคลุมกว้างขวางขึ้นกว่าเดิม

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๔๐	เหตุผล
๔	๔๐	ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้สะดวก รวดเร็ว ทั่วถึง และเป็นธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ จะมีสิทธิได้รับความคุ้มครองในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะในคดีที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงทางเพศ	บัญญัติรายละเอียดซึ่งมีบัญญัติไว้ในกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอยู่แล้ว ทั้งไม่ได้รับการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชนที่เป็นเด็ก เยาวชน สตรี และผู้สูงอายุ	ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญในการประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ได้ดีขึ้นกว่าเดิม และได้รับการปฏิบัติในกระบวนการพิจารณาอย่างเหมาะสม นอกจากนั้นเด็ก เยาวชน และสตรี จะได้รับการปฏิบัติในกระบวนการพิจารณาคดีที่เหมาะสมกว่าเดิม โดยเฉพาะในคดีที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงทางเพศ ซึ่งเป็นคดีที่กระทบต่อความรู้สึกรู้สึกของผู้เสียหายมาก
๕	๔๒	คุ้มครองให้ประชาชนได้รับค่าทดแทนจากรัฐที่เป็นธรรมขึ้นจากการเวนคืนที่ดิน โดยให้คำนวณจากราคาปกติในท้องตลาด การได้มา สภาพที่ตั้ง ความเสียหายของผู้ถูกเวนคืน และคำนึงถึงประโยชน์ที่รัฐและผู้ถูกเวนคืนจะได้รับจากการใช้สอยที่ดินที่ถูกเวนคืนนั้น	กำหนดให้คำนึงถึงราคาซื้อขายกันตามปกติ การได้มา สภาพที่ตั้ง และความเสียหายของผู้ถูกเวนคืนเท่านั้น	ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการเวนคืนที่ดินจะได้รับค่าทดแทนที่เหมาะสม และเป็นธรรมมากกว่าเดิม

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๔๐	เหตุผล
๖	๔๔	ให้สิทธิประชาชนในการได้รับหลักประกันและสวัสดิภาพในการทำงาน	ไม่มี	ประชาชนผู้ใช้แรงงานจะมีสิทธิมากขึ้นในการได้รับหลักประกันและสวัสดิภาพในการทำงานจากรัฐ ทั้งในขณะทำงานและพ้นจากการทำงาน
*๗	๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘	ให้กลุ่มคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชนมากกว่าที่ไม่เคยมีมาก่อน เช่น ห้ามจำกัดหรือแทรกแซงการแสดงความคิดเห็นของสื่อฯ ให้พนักงานถูกจ้างของสื่อฯ มีสิทธิจัดตั้งองค์กรเพื่อป้องกันสิทธิของตน การห้ามผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเจ้าของหรือถือหุ้นไม่ทางตรงหรือทางอ้อมในกิจการสื่อมวลชน ทั้งยังห้ามใช้อำนาจแทรกแซงสื่อฯ ด้วย เป็นต้น	ไม่มีการห้ามผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในการเป็นเจ้าของหรือถือหุ้นในกิจการที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน	การแสดงความคิดเห็นของประชาชนจะได้รับควมคุ้มครองให้มีความเป็นอิสระมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อมวลชนจะได้รับความคุ้มครองจากการแทรกแซงการเสนอข่าวสารและความคิดเห็นโดยอิสระ ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารกว้างขวาง และตรงกับความเป็นจริงมากกว่าเดิม

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๔๐	เหตุผล
*๘	๔๕	ให้สิทธิประชาชนได้รับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก จะต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐให้ได้รับการศึกษาอย่างทัดเทียมกับผู้อื่น	บัญญัติเรื่องสิทธิในการได้รับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีอย่างทั่วถึงเช่นกัน แต่ไม่ได้คุ้มครองไปถึงผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ	ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก จะได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกับบุคคลอื่น
*๙	๔๕ วรรคสาม	ส่งเสริมการศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ออกนอกระบบ	ไม่มี	การศึกษาของประชาชนจะไม่จำกัดอยู่เฉพาะแต่การศึกษาภายในโรงเรียนเท่านั้น แต่ยังได้ขยายไปยังการศึกษาทางเลือก ศึกษาด้วยตนเอง ทั้งยังส่งเสริมให้มีการศึกษาดนตรี กีฬา ศิลปะ การศึกษาดนตรี กีฬา ศิลปะ การศึกษาดนตรี กีฬา ศิลปะ

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๔๐	เหตุผล
๑๐	๕๒ วรรคแรก วรรคสอง	เด็กและเยาวชนมีสิทธิได้รับการพัฒนา ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา เด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว จะได้รับความคุ้มครองจากความรู้แน่น และมีสิทธิได้รับการฟื้นฟูจากผลของความ รุนแรงดังกล่าว	ไม่มี คุ้มครองเฉพาะเด็ก เยาวชน และบุคคลใน ครอบครัว จากการใช้ความรู้แน่นเท่านั้น ไม่ได้คุ้มครองถึงสตรี และไม่ได้บัญญัติถึง การฟื้นฟูผู้ที่ได้รับความรุนแรงด้วย	เด็กและเยาวชนได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้ง ทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา สตรีซึ่งเป็นเพศอ่อนแอทางกายจะมีสิทธิ ได้รับความคุ้มครองจากความรุนแรง เพิ่มขึ้น และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความ รุนแรงแล้ว จะได้รับการฟื้นฟูให้กลับคืนสู่ สภาวะปกติมากที่สุด ซึ่งจะทำให้การ คุ้มครองบุคคลดังกล่าวจากความรุนแรงมี ความครบวงจรกว่าเดิม
๑๑	๕๓	เพิ่มสิทธิให้ผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้เพียงพอ แก่การยังชีพ จะได้รับความช่วยเหลือทั้ง สวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็น สาธารณะ และความช่วยเหลืออื่น ๆ อย่าง สมศักดิ์ศรี และเหมาะสมจากรัฐ	บัญญัติให้สิทธิในการได้รับความช่วยเหลือ จากรัฐเท่านั้น แต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียด ว่าผู้สูงอายุจะได้รับความช่วยเหลืออย่างไร	ผู้สูงอายุจะได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ อย่างแท้จริง และเพียงพอแก่การยังชีพ

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๔๐	เหตุผล
๑๒	๕๕	ให้สิทธิแก่บุคคลที่ไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอในการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ	ไม่มี	เพิ่มสิทธิให้บุคคลที่ไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอที่จะได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ และเป็นการแก้ปัญหาคนเร่ร่อนอีกด้วย
*๑๓	๖๑	กำหนดให้มีองค์การคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ และรัฐต้องสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคด้วย	กำหนดให้มีเพียงองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งไม่ได้กำหนดให้เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ และไม่ได้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐ	องค์การคุ้มครองผู้บริโภคจะมีความเป็นอิสระและมีงบประมาณในการดำเนินการมากกว่าเดิม ย่อมทำให้การคุ้มครองผู้บริโภคมีประสิทธิภาพกว่าเดิมด้วย
*๑๔	๖๒	ให้สิทธิและคุ้มครองบุคคลในการติดตามและร้องขอให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ของรัฐ	ไม่มี	ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐมากกว่าเดิม
*๑๕	๖๔ วรรคสอง	ให้สิทธิแก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการรวมกลุ่มเพื่อปกป้องสิทธิของตน	ไม่มี	เพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถรวมกลุ่มกันเพื่อปกป้องสิทธิของตนได้ แต่ต้องไม่กระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินและความต่อเนื่องของการจัดทำบริการสาธารณะ

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๔๐	เหตุผล
*๑๖	๖๗	ขยายสิทธิชุมชน โดยการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ จะต้องจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียก่อน และชุมชนมีสิทธิที่จะฟ้ององค์กรของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายรับรองเรื่องสิทธิชุมชนไว้	ไม่มี	ประชาชนจะมีส่วนร่วมมากขึ้นในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ และประชาชนซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมของรัฐสามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อปกป้องสิทธิของตนได้
๑๗	หมวด ๕	บัญญัติแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐให้มีความชัดเจน ครบคลุม และมีผลผูกพันต่อรัฐบาลด้วย	กำหนดไว้กว้าง ๆ แต่ไม่มีสภาพบังคับใด ๆ ต่อรัฐบาลเลย	เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารประเทศของรัฐบาล และมีผลผูกพันรัฐบาลมากขึ้น
*๑๘	๘๔ (๘)	รัฐต้องส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร	ไม่มี	การมีสภาเกษตรกรย่อมทำให้เกษตรกรมีพลังเพียงพอที่จะรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มตนได้มากขึ้น

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๔๐	เหตุผล
*๑๕	๘๗(๔)	รัฐต้องส่งเสริมการเมืองภาคพลเมืองโดย จัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนา การเมืองภาคพลเมืองเพื่อช่วยเหลือการ ดำเนินกิจกรรมสาธารณะของชุมชน	ไม่มี	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็ง ในทางการเมือง กำหนดให้มีกองทุน พัฒนาการเมืองภาคพลเมืองเพื่อส่งเสริม กิจกรรมทางการเมืองของประชาชน รวมทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง ของประชาชน
๒๐	๘๓-๘๔	ระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร (ส.ส.) แบบแบ่งเขต กำหนดให้มี เขตที่ใหญ่ขึ้น โดยใช้จังหวัดเป็นเขต เลือกตั้ง และแต่ละเขตเลือกตั้งจะมีผู้แทน ได้ไม่เกิน ๓ คน (ขึ้นอยู่กับจำนวน ประชากร) รวมทั้งสิ้น ๔๐๐ คน	ระบบการเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขต ๔๐๐ คน ใช้เขตเล็ก แต่ละเขตมี ส.ส. ได้เขตละ ๑ คน	ระบบแบ่งเขตให้มีเขตใหญ่ขึ้นจะทำให้การ ชื้อเสียงทำได้ยากขึ้นกว่าเดิม

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๔๐	เหตุผล
*๒๑	๕๕ - ๕๘	ระบบการเลือกตั้ง ส.ส. แบบสัดส่วน ได้แบ่งออกเป็น ๘ กลุ่มจังหวัด แต่ละกลุ่มจังหวัดมี ส.ส. จากบัญชีรายชื่อได้ ๑๐ คน	ระบบบัญชีรายชื่อ ใช้เขตประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง จำนวน ๑๐๐ คน	การกำหนดให้ระบบสัดส่วนแบ่งออกเป็น ๘ กลุ่มจังหวัด เพื่อป้องกันการผูกขาดโดยพรรคการเมืองใหญ่ คณะแนวนเสียงของประชาชนแต่ละเสียงมีความหมายมากที่สุด และคณะแนวนเสียงจะไม่กระจุกตัวอยู่ที่จังหวัดที่มีประชากรมาก ๆ เช่น กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ เป็นต้น
*๒๒	๕๕ - ๕๘	ในการนับคะแนนแบบสัดส่วนนั้น ไม่มีเกณฑ์คะแนนเสียงขั้นต่ำที่พรรคการเมืองจะต้องได้รับจึงจะมี ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อได้	ในการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ พรรคการเมืองจะได้คะแนนเสียงอย่างน้อยร้อยละ ๕ จึงจะได้ที่นั่งจากระบบนี้	ทำให้พรรคเล็ก ๆ ที่ไม่ได้รับคะแนนเสียงมากนักมีโอกาสมากขึ้นที่จะได้รับที่นั่งในสภาฯ ได้ ซึ่งทำให้การผูกขาดเสียงในสภาฯ ได้ยากขึ้นด้วย
*๒๓	๑๐๑	ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ไม่จำเป็นต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีอีกต่อไป	กำหนดให้ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. จะต้องมิ้ววุฒิปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย	เป็นการเปิดโอกาสให้คนดี คนที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญแต่ไม่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีได้มีโอกาสเป็นผู้แทนของประชาชนได้

ลำดับที่	มาตรา	ร่างรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช	รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๔๐	เหตุผล
*๒๔	๑๐๑ (๓)	ลดระยะเวลาในการสังกัดพรรคการเมืองของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. ในกรณียุบสภาลงเหลือเพียง ๓๐ วัน	ผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. ได้จะต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไม่น้อยกว่า ๕๐ วัน จนถึงวันเลือกตั้ง	สมาชิกพรรคการเมืองมีโอกาสในการตัดสินใจในการลงสมัครรับเลือกตั้งมากขึ้น โดยไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจของพรรคการเมืองมากเกินไปมา
๒๕	๑๐๒	เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติต้องห้ามของผู้ลงสมัคร ส.ส. ในบางประการ ได้แก่ ๑) ไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ๒) เคยต้องคำพิพากษาจำคุกโดยสิ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปี เว้นแต่เป็นความผิดที่หรือความผิดลหุโทษ ๓) เป็นหรือเคยเป็น ส.ว. แต่ยังพ้นจากตำแหน่งไม่เกิน ๒ ปี ๔) เคยถูก ส.ว. ถอดถอนออกจากตำแหน่ง	คุณสมบัติต้องห้ามของผู้ลงสมัคร ส.ส. ในเรื่องดังกล่าวได้กำหนดไว้ดังนี้ ๑) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ๒) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป โดยพ้นโทษมาไม่ถึงห้าปี เว้นแต่เป็นความผิดโดยประมาทหรือลหุโทษ ๓) เป็นสมาชิกวุฒิสภา ๔) เคยถูก ส.ว. ถอดถอนออกจากตำแหน่ง และยังไม่มีพ้น ๕ ปี	การกำหนดคุณสมบัติต้องห้ามให้เข้มข้น จะทำให้ได้ ส.ส. ที่เป็นคนดี เหมาะสมที่จะเป็นตัวแทนของประชาชนมากกว่าเดิม
๒๖	๑๐๔	ระหว่างอายุของสภาผู้แทนราษฎรจะครบวาระพรรคการเมืองไม่ได้	ไม่มี	ฝ่ายการเมืองที่มีอำนาจมากในสภาไม่สามารถที่จะรวบรวมพรรคการเมืองอื่นเพื่อผูกขาดคะแนนเสียงในสภาได้อีกต่อไป